

Forsvar medlemmerne!

Det er en katastrofe, hvis de dårligst stillede ledige smides fra a-kasserne og over i bistandssystemet. A-kasser og fagforening hører sammen. Medlemmerne skal forsvares, mener Benedicte Toftegård

Af Benedicte Toftegård

Hvornår får vi det »videnskabelige« bevis for, at langtidsledighed i virkeligheden skyldes en fejl i generne, en lille brist som kan behandles medicinsk eller kirurgisk og som fritager samfundet og nu også fagbevægelsen for sit sociale ansvar?

Det var en tanke der faldt mig ind da jeg læste artiklen i Aktuelt, hvor LO-sekretær Harald Børsting mener, at de dårligst fungerende ledige var bedre tjent med at ryge over i kommunernes bistandssystem.

Det er godt en måned siden, at jeg i samme avis læste, at massefyringer på Thorfisk i Grenaa kom til at betyde at 45 pct. af KAD's medlemmer i byen blev arbejdsløse. Når jeg læser sådan noget, tænker jeg uvilkårligt på, hvor alle de ufaglærte kvinder mon er henne om 3 år? I arbejdsformidlingens kursusbølge, jobtræning eller er de allerede nået så vidt at Harald Børsting mener, de er bedre tjent med kommunal terapi?

Jeg ville ønske, at LO-sekretæren og arbejdsministeren en dag kunne forstå, hvor nedværdigende det opleves, at ryge ud i et aktiveringsforløb uden sine normale faglige rettigheder, til en løn der kun lige svinger sig op over det halve af den, man fik i job, at miste kontakten til den faglige organisation, der har været grundlag for ens identitet gennem et menneskeliv. Og sidst men ikke mindst, at man ikke slipper af med angsten for bistandshjælpen – det sorte hul. Derfra hvor der ikke er nogen vej tilbage.

Som tidligere formand for et aktivt arbejdsløshedsudvalg i Grafisk Forbund har jeg mødt og oplevet mange forskellige skæbner, der alligevel alle har haft fælles træk. Det er mennesker som har 25-30 aktive år på arbejdsmarkedet bag sig, som er røget ud i forbindelse med konkurs eller rationaliseringer, som har passeret de 45-50 år og som derfor allerede regnes for ubrugelige på det grafiske arbejdsmarked.

De kan deltage i lige så mange desk-topkurser, multimedie- eller AMU-kurser det skal være – de får aldrig et job. Fagforeningen ved det, arbejdsformidlingen ved det, kursuslederne ved det og de selv ved det. Men alligevel er det forbavsende, hvor gode

Kronik i Det fri
Aktuelt onsdag
den 10. september
1997 side 1

det bærende«. 80 personer har været gennem forløbet, der ledes af Ebbe Gyrming, og som betegnes som en stor succes.

Flere er faktisk kommet i arbejde og alle er ihvertfald enige om, at de tror på sig selv igen, og at der skal ske noget nyt i deres liv. Der er nemlig forskel på at blive betragtet som klient/patient læs: »en af taberne« og skulle gøre rede for sin situation til en sagsbehandler, der intet ved om ens baggrund og som man uvægerligt vil betragte som værende på »systemets side«, eller om det er folk fra ens egen fagforening, der kender betingelserne før og nu, og som man kan tale åbent til om de reelle problemer.

»Det er bedre at tage fat om de ledige og hjælpe dem over i et system, der magter opgaven, end at ignorere, at så mange ikke får hjælp. Det er simpelthen for fattigt rent menneskeligt« siger Harald Børsting. Det er vidst lang tid og mange nedskæringer siden Harald har besøgt et københavnsk bistandskontor.

Som medlem af en fagforening og A-kasse har man en organisation i ryggen. Det var sådan set oprindeligt formålet, skal jeg erindre LO og Harald Børsting om.

Der var engang noget med, at de svage rottede sig sammen for at forbedre dette her samfund. Dengang vidste man, at arbejdsløshed er noget samfundsskabt ofte endda en faktor man bruger til at regulere økonomien med. Og at de, der er indenfor i varmen - f.eks. de få der blev tilbage på Thorfisk i Grenaa, stressede og angste på grund af fyringstrusler, må og skal stå sammen med de mennesker, der allerede er kasseret på effektivitetens alter.

Men måske handler det om noget helt andet. Jeg kommer til at tænke på, at i de fleste andre EU-lande, ryger man automatisk ud af sin fagforening, når man bliver arbejdsløs. Det ville også være lettere for Harald Børsting... hvis nu den med generne alligevel er for langt ude.

Benedicte Toftegård er arbejdsmarkedspolitisk sekretær i Enhedslisten

vi mennesker trods alt er til at være optimistiske og i gang med undervisning på Kofoeds skole, internetcafeer eller bare med at besøge en gammel mor på plejehjem.

Ikke mindst takket være en god fagforening, der prioriterer aktiviteter for de ledige og som giver mulighed for at møde andre og forstå; at det ikke er en fejl ved dig selv, men ofte beror på tilfældigheder, hvem der får sparket. Så søger man job som kirkegårdsgraver, pædagogmedhjælper eller vicevært og får afslag - »desværre, der var 206 ansøgere«. Og vi er kun mennesker, sommetider kommer nedturene. For nogle er det værre end andre. Vi ved godt det handler om at blive skilt, at drikke for meget humle og det værste af alt. At miste troen på sig selv.

Det er ikke bare forkert, men en katastrofe, hvis LO vil indskrænke a-kassernes opgave til at skaffe folk i arbejde. A-kasser og fagforening hører sammen, og det er deres opgave at forsvare medlemmerne.

Hvis mennesker bliver invaliderede af arbejdsløshed, så det fagforeningens opgave at gøre noget ved det, nøjagtigt lige som hvis vi bliver invaliderede at et dårligt og forjaget arbejdsmiljø. Politisk ved at arbejde for flere reelle jobs og sætte arbejdstiden ned f.eks. for dem, der knokler på skiftehold. Socialt ved at støtte og hjælpe folk igang.

Hvad nytter »terapi og afvæning« hvis man ikke har noget at komme tilbage til, hvis man har mistet sine rødder og identitet, og er blevet kasseret af fællesskabet. Det handler i bund og grund om menneskeligt selvværd.

Og så er der den økonomiske side af sagen. Dagpenge er en ret. Man får et beløb, der godt nok ofte kun svarer til halvdelen af ens indtægt, men der er ingen som blander sig i, hvad den skal bruges til. Ryger man på bistandshjælp, skal man gøre rede for sine udgifter og beløbet er afhængig af om man er enlig eller forsøger. Er man gift med en, der tjener 15.000 kr. om måneden bliver kontanthjælpen sat ned til 3.200 kr. pr måned og den kan helt bortfalde hvis ægtefællen tjener mere.

Grafisk Forbund har i et par år kørt et forsøg med små intensive kurser på LO-skolen for særligt langvarigt ledige - det er dem man så nedladende kalder »de tunge«. Forløbet kan beskrives ud fra følgende:

»Du har gået arbejdsløs længe, er usikker vedrørende teknikken, dine kommende arbejdskollegeres holdninger og »ånden« på arbejdspladsen...du er usikker på, om du vil »slå til«...men du har i høj grad lyst til at gøre noget ved det. Kurset handler i høj grad om psykologi og det forgår i en sikker og tryk atmosfære med fremtiden som